

Har barn det bra i store barnehager?

Frokostseminar

26.januar 2016

26.01.2016

Hvorfor er barnehagers størrelse et tema?

- Barnehageforliket 2002. Rett til barnehage i 2009.
- Mange nye plasser måtte etableres raskt. Private og offentlige barnehageutbyggere fikk det travelt.
- Stort var effektivt.

01.2016

Store barnehager i fem store byer (2014)

	Gjennomsnittsstørrelse	Andel barn i 100+
Oslo	56	19
Bergen	62	25
Trondheim	55	12
Stavanger	66	26
Kristiansand	65	38

26.01.2016

Fra Bamsebo til Margarinfabrikken

- «Monsterbarnehage»
- «Sosialt eksperiment»
- «Man bør satse sterkere på mellomstore barnehager, forsiktig anslått til rundt 60 barn» (Vassenden mfl.2011)

De store spørsmålene

- Hva er en bra barnehage?
- Om og i tilfelle hvordan påvirker størrelse kvaliteten på tilbudet?

26.01.2016

DATA

- Politiske styringsdokumenter fra 1975 til nå.
- Spørreundersøkelse besvart av om lag 1500 foreldre i små, mellomstore og store barnehager og 200 ansatte i store barnehager.
- Besøkt sju store barnehager i de fem store byene: Gruppeintervjuer med barn (4-6 år), foreldre og ansatte. Individuelle intervjuer med styrer.

26.01.2016

Dokumentstudien 1975-2015: *Hvorfor barnehager?*

- Det sosiale – ta vare på barn når mor *må* jobbe.
Det pedagogiske – initiert av den velutdannede middelklasse.
- **1970-tallet:** Barnehagen skal kompensere i mors fravær.
- **1975:** Barnehageloven.
Formål: «...å sikre barn gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse med og i samarbeid med barnas hjem».
- **2010:** Barnehageloven:
Formål: «...skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»
- **2013:** «...være en god barndomsarena og det første frivillige trinnet i utdanningen.»

26.01.2016

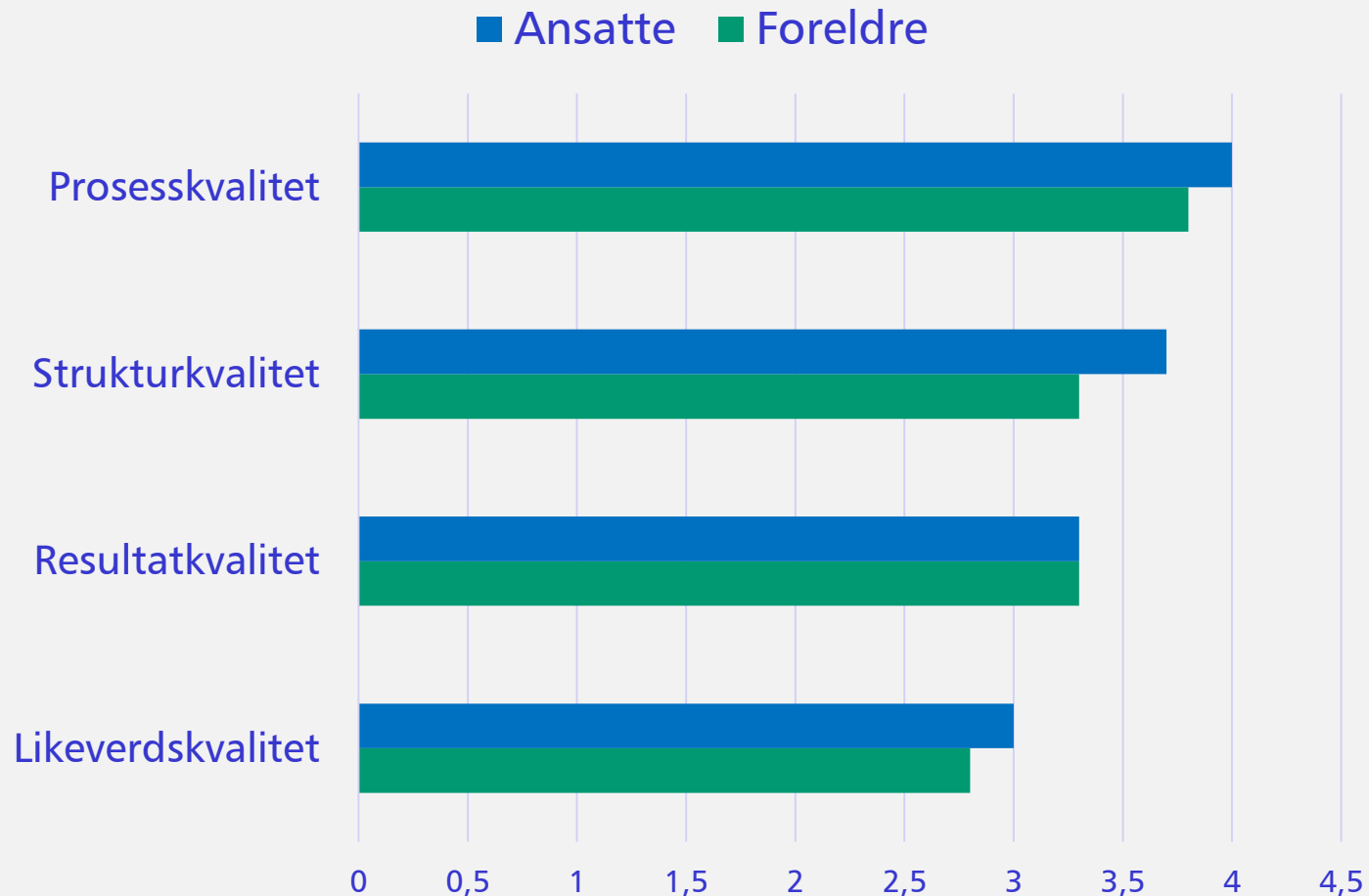
Hva er viktigst?

- Barnehagens dobbelte mandat: omsorg og lek her og nå, læring og utvikling for framtida.
- Ulike tilnærminger til kvalitet:
 - Prosess (relasjonene)
 - Resultat
 - Likeverd
 - Struktur
- Hva er viktigst?

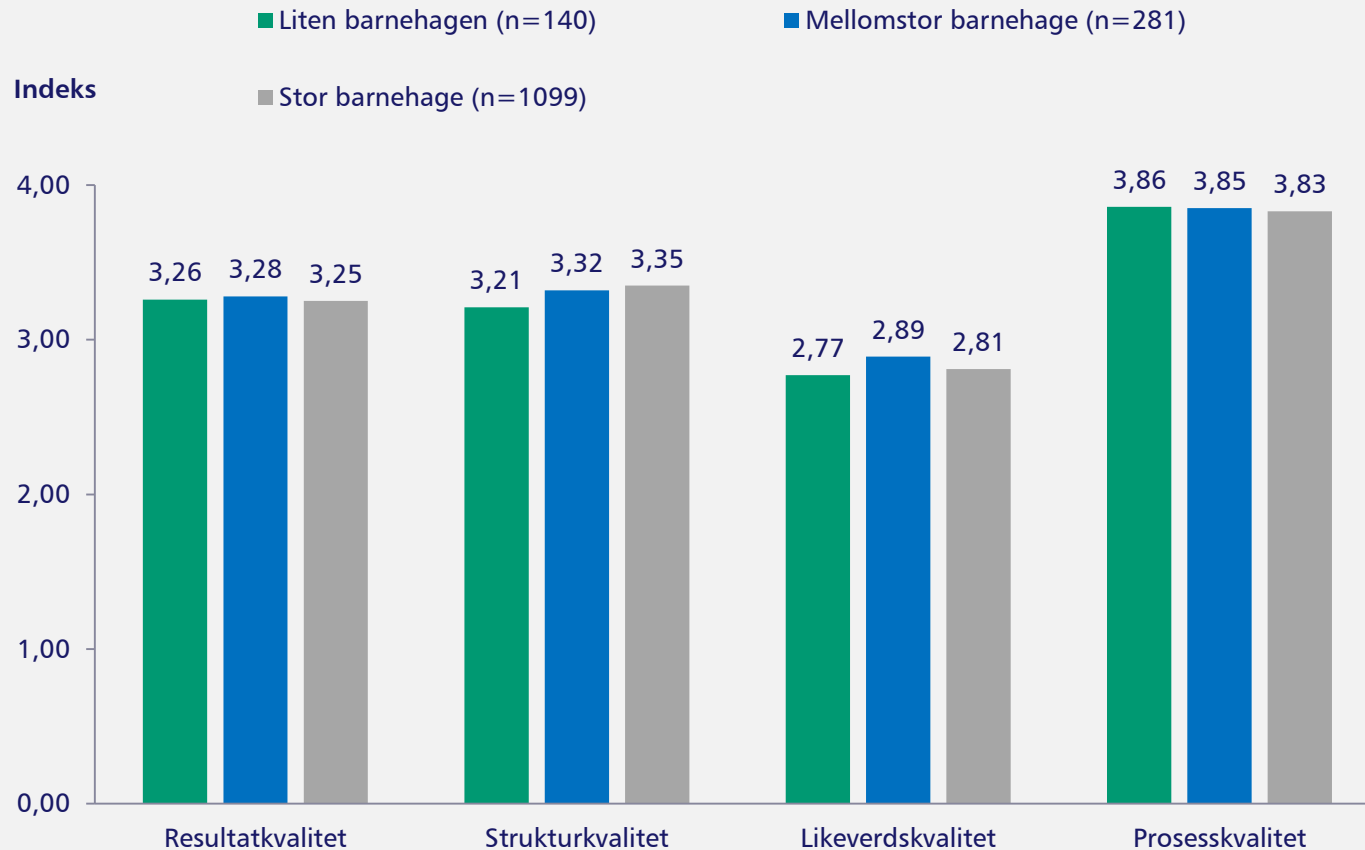

26.01.2016

Foreldre og ansattes vurdering av hva som er viktigst

Foreldre er, på tvers av barnehagers størrelse, enige om hva som er viktigst

26.01.2016

Trygghet

Foreldre: trygghet som sikkerhet og omsorg/å bli sett her og nå.

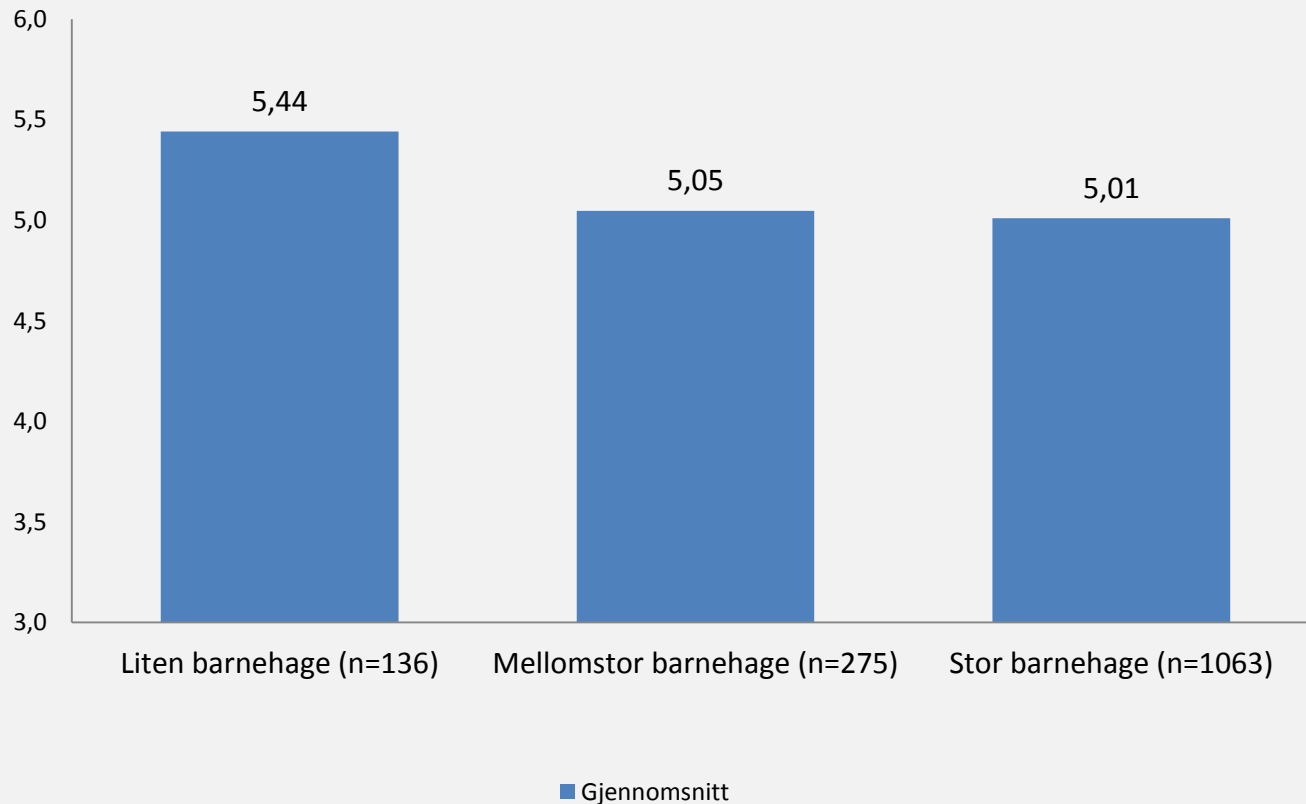
Ansatte: trygghet som en forutsetning for mestring og lykke.

Barn: er opptatt av trygghet først når den opphører.
Primærfokus: Venner, lek og mestring.

Foreldretilfredshet i barnehager av ulik størrelse

Foreldres tilfredshet

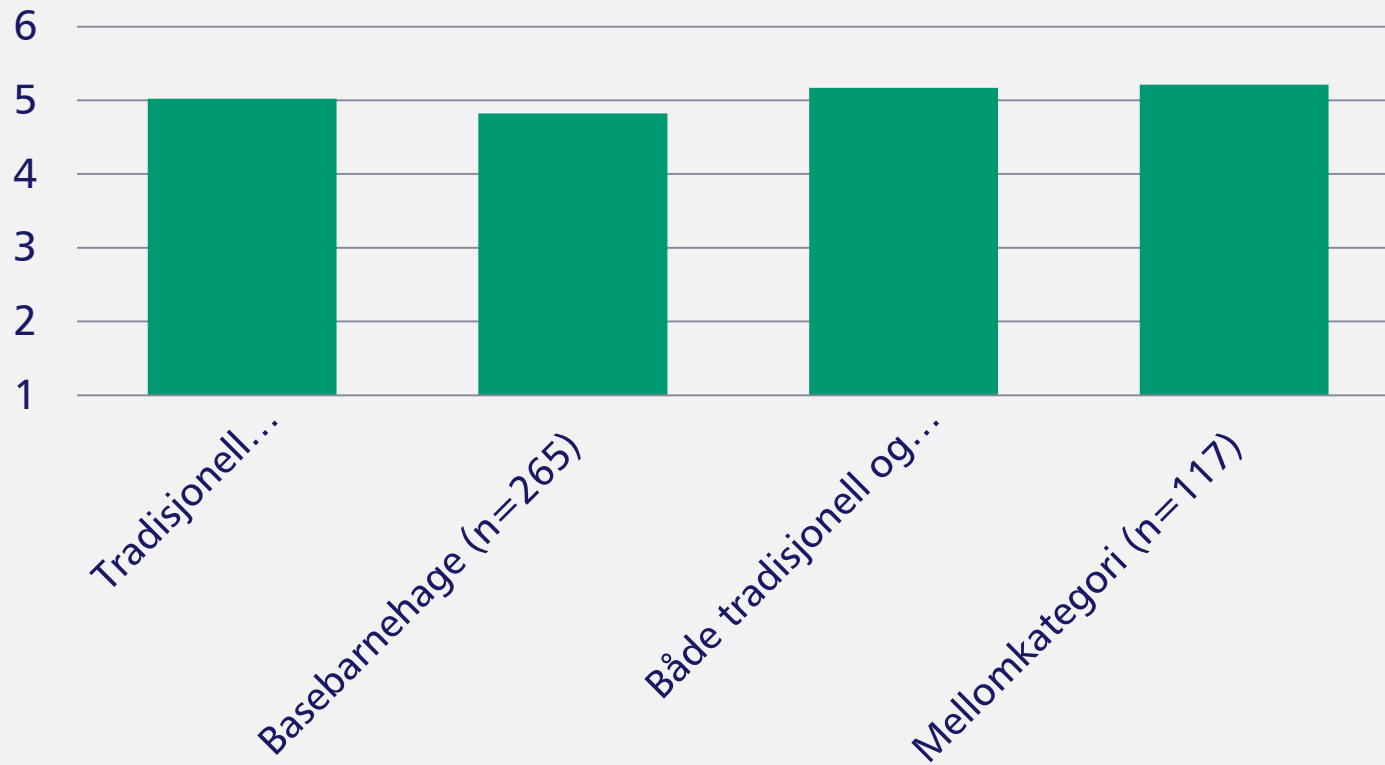

26.01.2016

Jeg har erfaring fra to ulike små barnehager, fra 22 til 28 barn. Der var det veldig fint, som en stor familie. Og det har de ikke klart her, selv om barna er veldig inkludert. [...] De har ikke fått den samme tilhørigheten og det tette båndet som vi fikk der. Så jeg hadde nok valgt de to små, ja. [...] Det ble en helt annen, du kjente alle foreldrene og barna. (mor)

26.01.2016

Foreldre er fornøyde - men minst fornøyde med base

26.01.2016

Baseorganisering

- ”Det skjedde stort sett ingenting etter klokka halv to. Da kom barna opp på fellesrommet, unger som var fullstendig utslåtte, og personale, inntrykket var at de satt i hver sin krok og drakk kaffe og ventet på at gongongen skulle slå. Og noen unger var helt apatiske, ingen opplegg, noen bråkte noe vanvittig, og hele gjengen i fellesrommet. Så jeg sa til kona, dette her må vi bare få omgjort, dette er jo galematias.”
(far)

Større krav til ledelse

- Utfordring I: koordinering
- Løsninger: formalisering eller forenkling
- Utfordring II: tilstedeværelse
- Løsninger: nær- eller fjernledelse

Konklusjoner

- Størrelse avgjør ikke i seg selv en barnehages kvalitet.
- Ren baseorganisering utfordrer det som er viktig i en barnehage: tryggheten og forutsigbarheten
- Kan gi større fagmiljø og mer profesjonalitet, men stiller store krav til ledelse og organisering